

Samuli Pietiläinen

”... JA ETSIVÄ LÖYTÄÄ...”

Geokätköilykerho Siilinjärven seurakunnalle

Opinnäytetyö

CENTRIA-AMMATTIKORKEAKOULU

Yhteisöpedagogi (AMK), kirkon nuorisotyö

Joulukuu 2017

TIIVISTELMÄ OPINNÄYTETYÖSTÄ

Centria-ammattikorkeakoulu	Aika Joulukuu 2017	Tekijä/tekijät Samuli Pietiläinen
Koulutusohjelma Yhteisöpedagogi (AMK), kirkon nuorisotyö		
Työn nimi "... JA ETSIVÄ LÖYTÄÄ..." – Geokätköilykerho Siilinjärven seurakunnalle		
Työn ohjaaja KM Sari Virkkala	Sivumäärä 35 + 3	
Työelämäohjaaja Johtava nuorisotyönohjaaja Sauli Paavilainen, Siilinjärven seurakunta		
<p>Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli suunnitella ja toteuttaa geokätköilykerho Siilinjärven seurakunnalle. Syyskuussa 2016 alkoi geokätköilykerho, joka kesti 5 kertaa lokakuun 2016 loppuun asti. Geokätköilykerhon tarkoituksena oli tuoda varhaisnuoria seurakunnan toimintaan sekä esitellä geokätköilyä pelinä.</p> <p>Teoriaosuus käsittelee seikkailukasvatuksen ja elämyspedagogiikan historiaa sekä käytänteitä. Seikkailukasvatuksen ja elämyspedagogiikan tietämisestä on hyötyä, kun puhutaan geokätköilystä. Teoriaosuus käsittelee myös geokätköilyä ja sen historiaa.</p> <p>Geokätköilykerho onnistui kokonaisuutena lopulta hyvin ja palaute oli myös kannustavaa ja positiivista.</p>		
Asiasanat Geokätköily, seikkailukasvatus, elämyspedagogiikka, seurakunta, kerhotoiminta.		

ABSTRACT

Centria University of Applied Sciences	Date December 2017	Author Samuli Pietiläinen
Degree programme Bachelor of Humanities, Community Educator		
Name of thesis “...THE ONE WHO SEEKS FINDS...” – Geocachingclub for Siilinjärvi parish.		
Instructor M.Ed Sari Virkkala	Pages 35 + 3	
Supervisor leading youth worker Sauli Paavilainen, Siilinjärvi parish		
<p>The objective of this thesis was to plan and execute a geocaching-club at Siilinjärvi parish in September 2016. The geocaching-club started in late September 2016 and there were altogether 5 meetings, once per week, the last one being in late October 2016. The purpose of the club was to get pre-teens involved in Siilinjärvi parishes activities and to present geocaching as a game.</p> <p>The theory of this thesis discusses outdoor activity and experience pedagogy, their history and practices. The knowledge of experience pedagogy and outdoor activity are in key-role when geocaching is discussed. The theory part also discusses geocaching and its theory.</p> <p>The geocaching-club was successful in the end and it got plenty of feedback, mostly positive and constructive.</p>		
Key words geocaching, outdoor activity, experience education, parish, club activities		

KÄSITTEIDEN MÄÄRITTELY

Geokätköily – Peli, jossa etsitään toisten harrastajien piilottamia geokätköjä GPS-laitteen avulla (Geokätköilyn perusteet, Geocaching 2017).

GPS-laite – GPS-laite on elektroninen laite, jolla määritetään laitteen sijainti eli koordinaatit maapallolla. Tätä voidaan hyödyntää geokätköilyssä kun tiedetään piilotetun geokätkön koordinaatit jolloin laite vertaa niitä toisiinsa. GPS on lyhenne englannin kielen sanoista ”Global Positioning System”. (Geokätköilyn perusteet, Geocaching 2017.)

Geocaching.com – Internetsivu joka on maailman suurin geokätköily-sivusto. Geocaching.comia ylläpitää Groundspeak Inc. (Aloitussivu, Geocaching 2017.)

Elämyspedagogiikka – Asioiden oppimista kokemusten ja elämyksien kautta. (Karppinen 2007, 83.)

Seikkailukasvatus – Ohjattua nuoren kasvun tukemista jonkin yhteisen ja tavoitteellisen toiminnan kautta (Heinonen 1995, 11).

TIIVISTELMÄ
ABSTRACT
KÄSITTEIDEN MÄÄRITTELY
SISÄLLYS

1 JOHDANTO.....	1
2 KEHITTÄMISTEHTÄVÄT.....	3
3 SIILINJÄRVEN KUNTA JA SEURAKUNTA	4
3.1 Varhaisnuoret kohderyhmänä.....	4
3.2 Varhaisnuorten kerhotoiminta Siilinjärven seurakunnassa	6
4 SEIKKAILUKASVATUS JA ELÄMYSPEDAGOGIIKKA	8
4.1 Seikkailukasvatuksen ja elämyspedagogiikan historiaa.....	10
4.2 Mitä on hyvä seikkailutoiminta?	12
5 GEOKÄTKÖILYN TEORIA JA HISTORIA.....	15
5.1 Geokätköilyn teoria	15
5.2 Geokätköilyn historia	17
6 GEOKÄTKÖILYKERHON SUUNNITTELU	19
7 GEOKÄTKÖILYKERHON TOTEUTUS.....	22
7.1 Ensimmäinen kerhokerta 22.9.	22
7.2 Toinen kerhokerta 29.9.....	23
7.3 Kolmas kerhokerta 6.10.....	24
7.4 Neljäs kerhokerta 13.10.	25
7.5 Viides kerhokerta 27.10.....	25
8 KERHON PALAUTE	27
9 POHDINTA.....	30
LÄHTEET:.....	32
LIITTEET	

1 JOHDANTO

Geokätköily on harrastuksena melko uusi ja siksi monelle tuntematon, jopa niin uusi laji ettei edes Wordin tekstin oikeinkirjoituksen tarkistaja tunnista sanaa ”geokätköily”. Alkujaan 2000-luvun alussa Yhdysvalloista lähtenyt harrastus yhdistää uudella tavalla teknologian, suunnistuksen ja aarteensinnän. Geokätköily vie harrastajan uusiin paikkoihin, aina luonnon keskeltä keskelle suurkaupungin sykettä, mikä onkin lajin suurin tarkoitus: tutustuttaa harrastaja johonkin tiettyyn paikkaan. Geokätköilyn moninaisuus ja vaihtoehtoisuus tekee siitä harrastuksen, jota voi muokata harrastajan omiin taitoihin, ikään ja mielenkiinnon kohteisiin sopivaksi.

Olen harrastanut geokätköilyä aktiivisesti vuodesta 2010 asti ja kirjoitushetkellä olen löytänyt yli 600 eri geokätköä ja rakentanut 13 omaa kätköä. Olen geokätköillessäni tutustunut uusiin paikkoihin ympäri Suomea ja kohdannut geokätköjä aina filmipurkista bussipysäkillä 20 metrin korkeudessa olleeseen tekolintuun.

Olin syksyn 2016 viransijaisena Siilinjärven seurakunnalla ja tämä mahdollisti sen, että pystyin hankkeistamaan opinnäytetyöni Siilinjärven seurakunnalle. Mahdollisuus hankkeistaa opinnäytetyöni oli tärkeää ja se oli myös hyvä mahdollisuus oppia käytännön kautta tulevaa työtä ja ammattia. Opinnäytetyöni, geokätköilykerho varhaisnuorille, toi myös mahdollisuuden kerhoon osallistuville lapsille tutustua geokätköilyyn paremmin ja nopeammin mitä kenties itsenäisesti pystyisi tutustumaan. Opinnäytetyö toi myös uuden tuoreen lisän Siilinjärven seurakunnan kerhotarjontaan. Kerho toimi Siilinjärven Vuorelassa, joka on Siilinjärven eteläinen asukaskeskittymä.

Opinnäytetyön tarkoituksena oli saada geokätköilyä tutuksi siilinjärveläisille varhaisnuorille seurakunnan kerhon kautta. Samalla lapset oppivat yhteisöllisyyttä yhdessä toimiessaan, kartuttavat omaa lähiympäristöään ja kokevat onnistumisen iloa geokätköilyn parissa. Kerho oli

osallistujille ilmainen, eli kerhoon osallistumisen kynnys on matala. Seurakunnan kautta hankin toimintaan liittyvät tarvikkeet ja materiaalit, eli GPS-paikantimet ja kätköjen valmistukseen tarvittavat materiaalit.

2 KEHITTÄMISTEHTÄVÄT

Kehittämistehtäviin kuului kaksi eri kehittämistehtävää. Ensimmäinen kehittämistehtävä oli varhaisnuorten saaminen mukaan seurakunnan toimintaan. Varhaisnuoret ovat ikäluokka, mikä voi pahimmillaan jäädä kuiluun seurakunnan lapsityön ja rippikoulutyön väliin. Kuilua pienentämään on seurakunnissa varhaisnuorisotyö, mikä keskittyy ikäluokkiin 8-14-vuotiaat. Seurakunnat usein tarjoavat heille kerhotoimintaa ja erilaisia leirejä. Haasteena saada varhaisnuoria osallistumaan seurakunnan toimintaan on muun muassa se, että varhaisnuorilla on jo niin paljon muita harrastuksia, kuten urheiluharrastuksia. Geokätköily on melko eksoottinen vaihtoehtoharrastus usealle, joten tämä voi toimia niin sanotusti ”vetonaulana” osallistumiseen seurakunnan toimintaan. Projektimuotoisena järjestettävä kerho mahdollistaa myös sen, että kerholaiseksi voi lähteä, jos haluaa kokeilla jotain kerhoa, eikä vielä tiedä minkälaista kerhoa haluaa mahdollisesti käydä.

Toisena kehittämistehtävänä oli toimivan kerhon rakentaminen. Kerhon suunnittelu, toteutus ja arviointi ovat kolme tärkeintä teemaa, kun mietitään, millaisen kerhon haluaa pitää. Siilinjärven seurakunnalla on monia toimivia kerhoja. Halusin luoda uuden kerhon tarjontaan joka voisi mahdollisesti jatkua myöhemminkin uudella kerhonohjaajalla.

3 SIILINJÄRVEN KUNTA JA SEURAKUNTA

Siilinjärven kunta sijaitsee Pohjois-Savon maakunnassa Kuopion kaupungin keskustan pohjoispuolella. Kasvavassa kunnassa on asukkaita reilu 21 000 (v. 2015 asukkaita oli 21 801 asukasta) ja väestö on keski-ikänsä nuorempaa mitä muualla Suomessa, sillä noin joka viides asukas on alle 15-vuotias. (Siilinjärven kunta, 2017.)

Siilinjärven seurakunta on Siilinjärven asukasluvusta johtuen myös kookas seurakunta. Siilinjärven seurakuntaan kuuluu noin 70 % kunnan asukkaista eli reilu 17 000 asukasta. Siilinjärven seurakunta kuuluu osaksi Siilinjärven rovastikuntaa. Muut Siilinjärven rovastikuntaan kuuluvat seurakunnat ovat Keiteleen, Rautavaaran, Tervon ja Vesannon seurakunnat. Siilinjärven seurakunta kuuluu Kuopion hiippakuntaan, jonka piispana toimii tällä hetkellä Jari Jolkkonen. Siilinjärven seurakunnalla on kaksi kirkkoa: isompi Siilinjärven kirkko, joka sijaitsee Siilinjärven keskustan välittömässä läheisyydessä ja pienempi Vuorelan kirkko, joka sijaitsee Siilinjärven eteläosassa Vuorelan asutusalueella. Lisäksi seurakunnalla on oma leirikeskus, Ruokonien leirikeskus, Kallaveden rannalla. Leirikeskuksessa järjestetään joka vuosi kymmeniä eri leirejä ja tapahtumia. (Tietoa seurakunnasta, Siilinjärven seurakunta 2017.)

Siilinjärven seurakunnassa on työntekijöitä reilu 50, nuorisotyön tiimissä on 6 ja varhaisnuorten toiminnasta vastaa 2 nuorisotyönohjaajaa. Varhaisnuorisotyönohjaajien välillä Siilinjärvi on jaettu puoliksi, niin että karkeasti sanoen toisen vastuulle jää Etelä-Siilinjärven alueet (Vuorela ja Toivala) ja toiselle jää Siilinjärven keskusta ja pohjoispuolen alueet.

3.1 Varhaisnuoret kohderyhmänä

Varhaisnuoret ovat lapsuuden ja nuoruuden rajamailla. Varhaisnuoriksi on yleisesti määritelty ikävuodet 7-14, mikä on melko laaja ikähaarukka. Tämä taas tuo osaltaan haasteita toiminnan järjestämisessä. Perinteinen kerhotoiminta ei nimittäin välttämättä ole 12-14-vuotiaille

enää niin kiinnostavaa, mitä se on hieman nuoremmille. Ja kun nuorisotyön toiminnat on yleensä suunnattu rippikouluun tuleville ja sen käyneille, saadaan aikaan pienimuotoinen haaste. (Pietilä 1997, 170.)

Varhaisnuorisotyön toiminta useasti tapahtuu kokoontuvana toimintana. Tarkoituksena on olla etenkin kasvattavaa toimintaa, jonka sisällön tulisi olla sopivaa varhaisnuorten kehitykselle. Seurakunnan yhtenä toimintaperiaatteena onkin myös kasvattaa nuoria kristillisesti, joten kristillisyyden tulee myös näkyä toiminnassa. Seurakunnan kokoontuvassa toiminnassa kasvaneista lapsista ja nuorista tulee useasti myös myöhemmin seurakunnan vastuunkantajia, jotka seurakuntalaisina vastaavat toiminnan kehittämisestä. (Elomaa 1997, 109-110.)

Kuopion hiippakunnan piispa Jari Jolkkonen kertoi avajaispuheessaan Mikä Ikä- seminaarissa Pieksämäen Partaharjulla 24.7.2015, kuinka kirkolliskokoukselle oltiin tehty vuonna 2012 aloite siitä, voisiko rippikoulun aloittamista aikaistaa jo niin että se kohdistuisi varhaisnuoriin, 9-10-vuotiaisiin lapsiin. Tälle aloitteelle sanottiin syyksi muun muassa se, että perheiden kristillinen kasvatus olisi heikentynyt. Asiaa selvitettäessä paljastui lopulta myös se, että seurakunnissa panostetaan paljon lapsiin ikäluokissa 3-6 vuotiaat sekä rippikouluikäisiin eli 15-vuotiaisiin. Väliin jäänyt ikäryhmä, varhaisnuoret, jäivät melko lailla näiden kahden muun ryhmän varjoon. Asiaa selvittänyt yleisvaliokunta esittikin, että 10-14-vuotiaiden kristillinen kasvatus otettaisiin erityisesti suurennuslasin alle. Tämä esitys otettiin myös kirkolliskokouksen kannaksi. (Jolkkonen 2015.)

Samantapaisen ajatuksen jakoi myös Mikkelin hiippakunnan piispa Seppo Häkkinen oman puheenvuoronsa aikana samassa Mikä Ikä- seminaarissa Pieksämäen Partaharjulla 24.7.2015. Häkkinen mukaan keskilapsuuden aikana valittu suunta on se, mitä kohti murrosiässä liikutaan. Tämän vuoksi kirkkojen ja seurakuntien tulee kiinnittää huomiota, mikä on heidän varhaisnuorisotyön tarkoitus ja perimmäinen sisältö. Seurakuntien tulisi myös kiinnittää huomiota varhaisnuorisotyön resursseihin. Eräänä suurimmista resursseista Häkkinen painotti varhaisnuo-

ria itsessään. (Häkkinen 2015, 1-5.) Minun oli helppo yhtyä näihin Jolkkosen ja Häkkisen ajatuksiin. Monissa seurakunnissa varhaisnuorisotyötä tehdään kyllä erittäin pätevällä ja ammattitaitoisella työllä, mutta silti itselle kuitenkin on jäänyt tuntemus siitä, että esimerkiksi rippikoulu tuntuu olevan melkoinen ”kruununjalokivi” ja se on se, mitä ajatellaan helposti ensimmäisenä. Tietysti rippikoulu on erittäin merkittävä asia evankelis-luterilaiselle kirkolle, mutta kenties voisi pohtia asioita myös toiselta kantilta, kuten Jolkkonen ja Häkkinen omissa puheenvuoroissaan sanoivat.

3.2 Varhaisnuorten kerhotoiminta Siilinjärven seurakunnassa

Varhaisnuorten kerhotoiminta on ollut Siilinjärvellä aktiivista. Siilinjärven laaja koko ja väkimäärä ovat mahdollistaneet monipuolisen toiminnan järjestämisen varhaisnuorille, myös seurakunnan sisällä. Toiminta ilmenee erityisesti monina varhaisnuorten kerhoina. Seurakunnan käyttämiä kerhotiloja sijaitsee muun muassa keskustan seurakuntatalolla, Vuorelan kirkolla sekä Siilinjärven kouluissa. Eri kerhovaihtoehtoja on keskimäärin 15-16 riippuen vuodesta. Kerhot ovat pääsääntöisesti painottuneet keskustan alueelle. (Harrastustarjotin, Siilinjärven seurakunta 2017.)

Kerhoja vetävät rippikoulun ja kerhonojaja-koulutuksen läpikäyneet nuoret. Kerhonojajakurssille tullaan yleensä juuri rippikoulun jälkeen ja se suoritetaan syksyn aikana. Kerhonojajakurssilla käydään läpi muun muassa ryhmädynamiikkaa, ryhmänohjausta, erilaisia ongelmatilanteita ja hartauksien pitoa. Kerhonojajaat saavat kerhonojauksestaan pienen palkkion, mikä kannustaa reippaaseen otteeseen. Monille kerhonojajille kerhon pitäminen on mahdollisesti myös ensimmäinen ns. ”työpaikka”. (Siilinjärven seurakunnan kerhonojajaksi, Siilinjärven seurakunta 2017.)

Syksyllä 2017 varhaisnuorille tarjolla oli seuraavanlaisia kerho- ja toimintamahdollisuuksia: Kokkikerho ja -ilta, Pelitiistai, kuvaamataitokerho, bändikerho, keppihevoskerho, erä- ja kalastuskerho, leikki- ja peli-ilta, sählytreenit, tanssitreenit ja arkkiskerho. (Siilinjärven seurakunta, 2017a.)

4 SEIKKAILUKASVATUS JA ELÄMYSPEDAGOGIIKKA

Ennen kuin lähdetään puhumaan seikkailukasvatuksesta ja elämyspedagogiikasta, on hyvä määritellä käsitteet. Elämyspedagogiikan ja seikkailukasvatuksen määrittely ei ole helppoa, sillä tuntuu, että osa on asiasta toista mieltä ja toinen osa toista. Seppo J. A Karppinen on artikkelissaan ”Elämyksestä kokemukseen ja oppimiseen” määrittellyt elämyspedagogiikan ja seikkailukasvatuksen mielestäni hyvin ja käytän itse niitä määrittelyjä tämän työn aikana.

Elämyspedagogiikka sanana tulee suoraan saksan kielen sanasta ”Erlebnispädagogik”. Elämyspedagogiikka on asioiden oppimista elämysten ja kokemusten kautta. Kokemuksellinen oppiminen on käsitteenä hyvin lähellä elämyspedagogiikkaa. Oppiminen tapahtuu sykleissä ja oppimista tarkastellaan aina aika ajoin. Tärkeää osa elämyspedagogiikkaa on ulkona ja luonnossa olo. Yhdysvalloissa ja Isossa Britanniassa käytetään useasti käsitettä ”Outdoor education”, mikä vastaa melko hyvin sekä elämyspedagogiikan että seikkailukasvatuksen käsitteitä. (Karppinen 2007, 83-85.)

Seikkailukasvatuksen ja elämyspedagogiikan käsitteet ovat hyvin lähellä toisiaan. Suurimaksi eroksi voi sanoa riskien määrän. Seikkailukasvatuksessa voidaan harrastaa isompi riskisiä toimintoja, kuten sukellusta, vuorikiipeilyä, koskimelontaa tai vaelluksia. (Karppinen 2007, 85.) Seikkailukasvatus ei kuitenkaan sulje pois matalan riskin toimintoja, koska riskit ovat subjektiivisia yksilöille. Sen takia tässä työssä itse käytän käsitteitä elämyspedagogiikka ja seikkailukasvatus melko vapaasti kuvaamaan geokätköilykerhon toimintaa.

Seikkailukasvatus on pysynyt nykyaikaisessa muodossaan viimeiset 50 vuotta. Siinä ajassa ovat monet nuorisjärjestöt kasvaneet ja kaatuneet (Bowles & Telemäki 2001, 26). Toki voidaan sanoa ja olettaa että digitalisoitunut maailma on muokannut sitäkin, etenkin 2000-luvulla, mutta digitalisaatiolla on myös saattanut olla seikkailukasvatuksen tarvetta kasvattava luonne.

Seikkailukasvatuksen yksi parhaimmista puolista lienee se, että se on hyvä apuväline seikkailukasvatukseen osallistuvan lapsen tai nuoren sisäisen seikkailun kasvattamisessa. Kun sisäinen ja ulkoinen seikkailu ovat tasapainossa, voi kokonaisvaltainen seikkailu onnistua. Seikkailukasvatuksen avulla voidaan myös kasvattaa luottamusta sekä itseensä että muihin kanssaeläjiin. (Bowles & Telemäki 2001, 26.) Saman on todennut myös Outi Heinonen artikkelissaan Löytöretki seikkailuun. Seikkailukasvatuksen lähtökohtana voidaan pitää ihmistä, joka on utelias ja etsii mahdollisuuksia kokea uusia asioita. Kaikki mikä on tuntematonta, yleensä samanaikaisesti kiehtoo ja pelottaa. Ihminen jatkuvasti pyrkii olemaan tasapainossa niin ympäristönsä, ulkoinen seikkailu, sekä itsensä, sisäinen seikkailu, kanssa. (Heinonen 1995, 11.)

Seikkailukasvatus on mainio työkalu alakouluikäisten kasvatuksessa, kuten Raahen Jokelan kyläkoulun järjestämä saariseikkailu on hyvä esimerkki vuodelta 2008. Lyhyesti selitettynä saariseikkailussa koulun 3.- 6.-luokkalaiset oppilaat sekä pari vanhempaa ja opettajaa lähtivät syyskuussa 2008 yhden yön retkelle läheiselle saarelle. Saarella ollessaan oppilaille pystyi opettamaan tärkeitä, yleishyödyllisiä asioita, kuten jokamiehen oikeuksia juuri oikeassa ympäristössä ja he pystyivät myös itsenäisesti tutustumaan saareen ja sen ominaisuuksiin. Retkestä tuli pääasiassa positiivista palautetta oppilailta. (Manninen-Riekkoniemi & Parttimaa 2010, 136-144.)

Jos haluaisi tiivistää seikkailukasvatuksen yksinkertaisimpaan muotoon, se on kasvun tukemista jonkin yhteisen ja tavoitteellisen toiminnan kautta (Heinonen 1995, 11). Sitä minä myös hain geokätköilykerholle: yhteistä toimintaa, jossa on joku tavoite. Tavoite esimerkiksi yhdelle kerhokerralle voisi olla tietyn geokätkön hakeminen kerholaisten kanssa. Elämyspedagogiikka ja seikkailukasvatus toimiva perustana geokätköilykerholle. Halu mennä ja tehdä asiat eri lailla ulkoilmassa, mistä lapset ja nuoret ovat saattaneet vieraantua yhä uusien virikkeiden ansiosta.

4.1 Seikkailukasvatuksen ja elämyspedagogiikan historiaa

Seikkailun käyttö kasvatuksessa palaa historiassa aina ihmiskunnan varhaishistoriaan asti. Antiikin ajan kaupunkivaltioissa, kuten Spartassa seikkailu kuului olennaisena osana kasvatusta. spartalaiset kasvattivat omat nuoret poikansa nykyajan näkökulmasta katsottuna varsin rujosti. Spartalaisen nuoren kasvatusta päättyi siihen, kun hänet vietiin vuorelle, jossa hänen piti selviytyä hengissä tietty aika. Vuorikiipeily, ratsastus sekä metsästäminen olivat kaikki olennaisessa osassa nuorien elämää. (Cavén 1995, 6; Telemäki 1998, 12.) Ei siis ole sattumaa, että monissa Antiikin ajan tarinoissa, kuten Homeroksen Odysseuksessa, seikkailu on pääroolissa. Vapaa-ajan käsite nousi samoihin aikoihin esille ja Antiikin suurten filosofien, Sokrateen ja Aristoteleen mielestä yksilön kokonaisvaltaiselle kehitykselle oli vapaa-aika ja mielen ja ruumiin ykseys erittäin tärkeää. Vapaa-aika ja virkistäytyminen saatiin näin ollen tuotua myös länsimaiseen kulttuuriin. (Cavén 1995, 6.)

Teollistumisen ja kaupunkilaistumisen myötä alettiin myös kiinnittää huomiota ulkoilmakasvatukseen sekä liikunnan ja vapaa-ajan viettoon ulkona, joka koettiin yhteisön yhtenäisyyden vahvistajana. Luonto ja ulkoilu tarjosivat vastavoiman kaupunkien epäterveelliselle elämäntavalle. Seikkailemisen ja vapaa-ajan käsite tosin muuttui entistä enemmän hyväosaisten mahdollisuudeksi, lähinnä koska alempien luokkien tuli olla töissä käytännössä koko päivän. Romantiikan ajan kirjailijat sekä runoilijat saivat aikaan aateliston kiinnostumisen seikkailuun sekä ulkoilun virkistävään vaikutukseen. (Bowles & Telemäki 2001, 11.) Työajan vähentyminen ja työolojen parantuminen antoivat myöhemmin yhä paremmiin mahdollisuuksiin myös alemmille yhteiskuntaluokille.

Nuoriso- ja urheilujärjestöjen nousu 1800-luvun loppupuolella toi seikkailun ja elämyksellisen pedagogiikan käytännössä jokaiselle nuorelle. Järjestöt ottivat periaatteensa ja oppinsa aikuisten sekä kristillisistä arvoista. Suomeen ensimmäiset urheiluseurat tulivat samoihin aikoihin ja vuonna 1895 keskusteltiin luokkaretkien järjestämisestä. Kysymyksiä ja erimielisyyksiä

nousi tosin siitä, että haluttiinko luokkaretket hyväkäyttöksisten nuorten palkinnoksi koulu-menestyksestä vai huonokäyttöksellisille nuorille kasvattavaksi kokemukseksi. (Bowles & Telemäki 2001, 13-16.)

Seikkailu- ja elämyspedagogiikan erääksi suureksi nimeksi, edelläkävijäksi ja kehittäjäksi voinostaa saksalaisen Kurt Hahnin (1886-1947). Hahn kiinnostui nuoruudessaan kasvatuksesta ja oltuaan soutelemassa helteisenä päivänä hän sai pahan auringonpistoksen. Toipumisensa aikana hän kehitti oman tunnuslauseensa ”Your disability is your ability”, joka vapaasti suomennettuna tarkoittaa ”Rajoituksissa on vahvuutesi”. 1920-luvun alkupuolella Hahn perusti oman koulunsa, Salem-koulun, Saksaan ja levitti koulun kautta omia kasvatuksellisia periaatteitaan. Salem-koulun kasvatustavoitteiksi muotoiltiin muun muassa seuraavia ”teesejä”:

- Anna lapselle mahdollisuus itsensä löytämiseen.
- Harjoita mielikuvitusta.
- Anna peleille ja leikeille oma paikkansa, mutta ei yksinvaltaa.
- Anna lapsen kohdata voittoja ja tappioita

Hahn myös loi koululleen kasvatustavoitteita, joita oli muun muassa luonteen kehittäminen, pettymysten ja tappioiden kääntäminen opiksi ja positiiviseksi sekä fyysisten harjoitteiden suosiminen. (Telemäki 1998, 13-14.)

Hahnin periaatteet toimivat myös kansallissosialistien nousua ja periaatteita vastaan. Hahn joutuikin siksi Hitlerin huomion alle ja lopulta joutui pakenemaan Brittein saarille. Siellä ollessaan hän perusti lisää kouluja jotka toimivat hänen periaatteidensa pohjalta. Hahnin pedagogiikan olennaisempaan asiaan voinee pitää hänen pyrkimystä säilyttää nuoren aikuistumiseen se sama mitä hänellä oli lapsena. Lapset ovat intoa, uteliaisuutta ja onnellisuutta täynnä. Hahn halusi siirtää nuo periaatteet aikuisuuteen ilman että murrosiässä yleensä tapahtuvaa muutosta näistä pois tapahtuisi. Hahnin mielilauseeksi kerrotaan seuraava: ”On anteeksiantamatonta pakottaa nuori mielipiteisiin, mutta vielä suurempi virhe on olla antamatta nuorelle tilaisuutta kokemuksille.” (Telemäki 1998, 15-17.)

Hahnin elämyspedagogiikan käsitteen pääpaino oli myös vireän ja aktiivisen kansalaisen kasvattaminen kristillisten arvojen pohjalta. Kansalaisen tuli tietää omat velvollisuutensa muita ihmisiä ja Jumalaa kohtaan. Oppilaiden arvioinnissa tuli painottaa enemmän luokkahenkeä, ongelmanratkaisukykyä, mielikuvitusta ja oikeudenmukaisuutta kuin saavutuksia ja koulu-menestymistä. (Telemäki 1998, 17.) Nykyaikaisessa elämyspedagogiikassa on edelleen näkyvillä Hahnin tekemän työn jäljet. Itse halusin myös omalta osaltani tuoda geokätköilykerhossa esille joitain Hahnin ajatuksia, etenkin mielikuvituksen käyttö ja leikkiminen ja pelin näkökulma geokätköilyssä, sillä geokätköily on itsessään peli (Geokätköilyn perusteet, Geocaching 2017).

4.2 Mitä on hyvä seikkailutoiminta?

Hyvä seikkailutoiminta on turvallista yhdessäoloa. Turvallisuus nousee usein otsikoihin, eritoten silloin kun se on epäonnistunut. Hyvällä seikkailuohjaajalla on hallussa toiminnan kaikki elementit, eikä näin ollen vahinkoja pääse tapahtumaan. Hyvä seikkailutoiminta myös koostuu erilaisista toiminnoista. Näitä toimintoja voi olla esimerkiksi leikit, luottamusharjoitukset, ongelmanratkaisutilanteet tai oppimisprojektit. Näitä toimintoja voi olla useampia, eikä jonkun toiminnon poisjättäminen sulje pois onnistumisen mahdollisuutta. (Heinonen 1995, 14.) Seikkailutoiminnan historiaa tutkimalla voidaan huomata, että seikkailutoiminnan turvallisuuden ollaan Suomessakin kiinnitetty huomiota vasta 1990-luvun alkupuoliskolla enemmän (Karppinen & Latomaa 2015, 118).

Seikkailutoiminnassa on aina riskejä. Riskit voivat olla joko turvattomia tai turvallisia. Seikkailutoiminnassa haetaan juuri niitä turvallisia riskejä. Ilman riskejä ei seikkailutoiminta sisällä seikkailua. Seikkailutoiminnan ohjaajan onkin hyvä miettiä asiaa ennen toiminnan järjestämistä sekä saada seikkailun tuoman haasteen ja riskien välisen suhteen kuntoon. Haasteen

ja riskien välinen suhde määrittelee myös isolta osalta seikkailutoiminnan onnistumisen. (Heinonen 1995, 14.)

Heinonen esittää artikkelissaan Colin Mortlockin teorian haasteen ja riskien välisestä suhteesta. Teorian sisältämät tasot ovat seuraavia: 1. leikki, 2. seikkailu, 3. rajaseikkailu ja 4. epäseikkailu. Leikki on näistä eri tasoista alhaisin. Leikissä kaikki osallistujat toimivat omien taitotasojensa alareunalla. Motivaation hakeminen ja sitoutuminen toimintaan voi olla alhaista ja siihen voi kyllästyä varsin nopeasti. Kuitenkin osa osallistujista voi myös pitää siitä. Seuraava taso eli seikkailu menee leikistä eteenpäin. Osallistujat kokevat olevansa tilanteen tasalla ja toiminta haastaa heidän ongelmanratkaisukykyjään sekä jo opittuja tietoja ja taitoja. Tilanteessa ei kuitenkaan ole pelkoa siitä, että siinä saattaisi vahingoittua. Oppimisesta tulee mukavaa ja siihen ei kyllästy. Ei ole myöskään pelkoa siitä, että toiminta olisi liian stressaavaa. (Heinonen 1995, 14.)

Kolmas taso, rajaseikkailu, on selkeästi vaativampaa, stressaavampaa ja siinä on fyysisen vahingoittumisen mahdollisuus. Osallistujat myös tietävät sen mahdollisuuden olemassaolon. Tilanne voi tuntua epämiellyttävältä ja usko toiminnan onnistumiseen voi välillä horjua. Kuitenkin sisukkaalla tekemisellä ja turvallisuudesta huolehtimalla lopputulos saavutetaan ja se on erittäin palkitseva. Neljäs ja viimeinen taso on epäseikkailu. Nimestä voi jo päätellä, että epäseikkailu on täysin seikkailun vastakohta. Epäseikkailussa riskit ylittävät moninkertaisesti haasteen ja tilanne on kokonaisuutena osallistujien kontrollin ulkopuolella. Epäseikkailu voi olla myös osallistujia traumatisoiva tilanne, eikä siihen missään nimessä haluta palata. (Heinonen 1995, 14.)

Geokätköily toimintana voi periaatteessa sisältyä mihin tahansa näistä tasoista. Geokätkön etsiminen voi helpoimmillaan olla niin yksinkertaisen helppoa, että siihen voi kyllästyä. Toinen ääripää taas ovat geokätkö, jonka hakemiseen vaaditaan jotain erityistaitoja, kuten kiipeilytaitoa tai pitkää vaelluskokemusta. Geokätköilyssä on kuollut ihmisiä. Suomessakin on tapahtu-

nut yksi kuolemantapaus, jossa melomaan lähtenyt geokätköilijä hukkui Lestijärvellä ollessaan menossa hakemaan läheistä kätköä (Vähäsarja 2013; Esajaa:n omaisten logimerkintä, Geocaching 2017). Loukkaantumiset ovat kuolemantapauksia yleisempiä, kuten Ylistenmyllyn uimaranta (GC567TE) -geokätköllä tapahtunut loukkaantuminen Säskylässä, jossa tarvittiin pelustuslaitoksen apua. (Ylistenmyllyn uimaranta, Geocaching 2017; 61° 23° Tampere 2014.) Omien kokemusten mukaan kuitenkin pääsääntöisesti geokätköily on yleensä jotain väliltä seikkailu- ja rajaseikkailu-taso.

Jos mietin geokätköilykerhoa ja vertaan sitä aikaisemmin mainittuihin tasoihin, haluan että se osuu suurimmaksi osaksi tuohon seikkailu-tasolle. Toki on mahdollista, että se voi joidenkin osalta jäädä tuolle leikki-tasolle, mutta pyrkimys kuitenkin on päätyä seikkailu-tasolle.

5 GEOKÄTKÖILYN TEORIA JA HISTORIA

5.1 Geokätköilyn teoria

Geokätköily on ulkona harrastettava peli, jossa tarkoituksena on löytää GPS-paikanninlaitteen ja koordinaattien avulla ympäristöstä geokätköjä. GPS-paikanninlaitetta hyödyntäen geokätköilijä liikkuu lähemmäksi geokätköä, kunnes saavuttaa tarpeellisen etäisyyden. Tämän jälkeen geokätköilijä etsii mahdollisten vihjeiden ja vinkkien avulla geokätkön, mikä on piilotettu niin, ettei sitä kukaan ulkopuolinen löydä. (Geokätköilyn perusteet, Geocaching 2017.)

Geokätkö itsessään voi olla hyvinkin yksinkertainen. Periaatteessa yksinkertaisin geokätkö on rasia, jossa on ”logikirja”. Logikirjan tarkoitus on olla todisteena, että geokätköllä ollaan fyysisesti käyty paikan päällä. Logikirjaan kirjoitetaan päivämäärä ja oma geokätköilijänimi-merkki (”nick”). Tällöin on todistettu, että geokätkö on löydetty. Geokätkön sisältä voi mahdollisesti myös löytää kynän, jolla voi nimimerkkinsä kirjoittaa sekä erinäisiä vaihtoesineitä. Geokätköillä on jokaisella myös oma kätkökohtainen ”GC-koodi”. GC-koodi toimii siis vähän kuin ”rekisterinumerona” kätkölle ja kätkön voi löytää geocaching.com-sivustolta sillä tunnistella. GC-koodi esimerkiksi eräälle omalle kätkölleni on ”GC6T889” (Geokätkötyypit, Geocaching 2017; Vuorelan kirkko, Geocaching 2017.)

Geokätköilyssä on periaatteena ”jos otat, niin jätä”, eli jos otat kätköstä jotain, kuten esimerkiksi vaihtoesineen, niin sinun tulee hyvien tapojen mukaan jättää geokätköön myös jotain, mikä on vähintään yhtä arvokasta. Geokätkössä voi olla myös niin sanottuja ”reissaajia” jotka voi ottaa mukaan. ”Reissaajat” eivät kuitenkaan jää löytäjän omaksi vaan ideana on, että ne kuljetetaan toiseen kätköön. ”Reissaajilla” voi olla jokin omistajan päämäärä, esimerkiksi ”reissaajan” tarkoituksena voisi olla meren rannalla olevaan kätköön pääseminen tai toiseen maahan pääseminen. (Sanasto, Geocaching 2017.)

Geokätkö voi olla myös jotain muuta kuin perinteinen purkki kiven alla. Geokätköt jaetaan eri tyyppeihin, riippuen minkälainen kätkö lopulta on. Perinteinen geokätkö on nimeltään ”peruskätkö” (kutsutaan harrastajien keskuudessa myös nimellä ”tradi”). Peruskätköä etsimään pääsee, kun laittaa GPS-laitteeseen geokätkön tiedossa olevat koordinaatit ja kätkörasia sijaitsee aina niissä koordinaateissa. Toinen yleinen geokätkötyyppi on ”mysterikätkö”. Mysterikätköissä koordinaatit pitää ensin keksiä tai löytää jotenkin. Kysymyksessä voi esimerkiksi olla jokin ratkaistava arvoitus, matemaattinen ongelma tai vastaava. Kolmas melko yleinen tyyppi on ”multikätkö”. Multikätkössä on vähintään kaksi eri pistettä, eli ensimmäiset koordinaatit vievät paikkaan josta löytää seuraavalle pisteelle koordinaatit tai vihjeen. Multikätkön viimeisessä pisteessä löytyy geokätkörasia. (Geokätkötyypit, Geocaching 2017.)

Näiden edellä mainittujen tyyppien lisäksi on olemassa vielä muitakin geokätkötyyppejä, kuten ”EarthCache”, ”Wherigo” ja ”Tapahtuma”. Nämä eivät kuitenkaan ole niin yleisiä verrattuna kolmeen ensimmäiseen. Tapahtuma-kätköt ovat geokätköilijöiden kokoontumisia, joissa geokätköilijät kokoontuvat keskenään viettämään aikaa. Tapahtuma-kätköistä koko luokkaa isommat ovat Megatapahtuma-kätköt, jotka ovat useamman päivän pituisia tapahtumia. Megatapahtumia on järjestetty Suomessa monta kertaa ja viimeisin oli Porvoossa heinäkuussa 2017. (Geokätkötyypit, Geocaching 2017; Porvoo CacheCon, Geocaching 2017.)

Geokätköily on myös osaltaan vapaaehtoistoimintaa. Geocaching.com-sivustolla on yli 400 eri vapaaehtoista ympäri maailmaa, jotka käyttävät omaa aikaansa lajin hyväksi. Voi suoraan sanoa, ettei geokätköily harrastuksena ja pelinä olisi samanlainen ilman heitä. Vapaaehtoiset toimivat muun muassa geokätköjen tarkastajina, nettisivujen moderaattoreina ja kääntäjinä eri kielille. (Keitä ovat vapaaehtoiset?, Geocaching 2017.)

5.2 Geokätköilyn historia

Geokätköily harrastuksena sai alkusysäyksen vuonna 2000, kun 2. päivä toukokuuta Yhdysvaltain hallitus silloisen presidentti Bill Clintonin päätöksellä päätti poistaa niin sanotun ”selektiivisen saatavuuden” (englanniksi selective availability, SA), joka esti julkisessa käytössä olevien GPS-paikantimien tarkan sijainnin paikantamisen. Ennen toukokuun toista päivää siviilien käytössä olleet GPS-paikantimien tarkkuus heitteli pahimmillaan yli 200 metriä, tehden tarkan, noin muutaman metrin erotuksella olevan paikantamisen mahdottomaksi. Perusteluina selektiivisen saatavuuden hylkäämiselle oli se, että GPS-järjestelmästä siten saataisiin siviili- ja kaupalliseen käyttöön parempi työkalu. Yhdysvaltojen hallitus on myöhemmin 2007 tehnyt päätöksen lopullisesti olla käyttämättä tulevaisuuden GPS-satelliiteissa selektiivistä saatavuutta, mikä oli noussut siviilikäyttäjien huolenaiheeksi. (GPS.gov, 2016.)

Uutinen selektiivisen saatavuuden poistamisesta ja GPS-paikanninlaitteiden huomattavan paremmasta paikannuksesta sai internetin keskustelupalstoilla iloisen vastaanoton. Ideat mihin kaikkeen GPS-paikanninjärjestelmää pystyisi käyttämään, alkoivat kehittyä ja jo seuraavana päivänä 3. toukokuuta 2000 tietokonekonsultti Dave Ulmer halusi kokeilla GPS-järjestelmän tarkkuutta viemällä metsään mustan ämpärin, lähelle Beavercreekin kuntaa Pohjois-Oregonissa. Tämän jälkeen Ulmer julkaisi koordinaatit (N 45° 17.460, W 122° 24.800) keskustelupalstalla. Kolmen päivän sisällä ensimmäinen ”geokätkö” oltiin löydetty jo kaksi kertaa. Idea kätköjen piilottamisesta levisi. Geokätköilyn englanninkielinen sana ”geocaching” keksittiin varsin nopeasti harrastuksen synnyttyä ja siitä tuli virallinen termi, kun lajin toinen aikainen harrastaja Mike Teague rakensi ja perusti geocaching.com-nettisivun syyskuussa 2000. (The History of geocaching, Geocaching 2017.)

Geokätköily levisi nopeasti internetin välityksellä ja laji sai julkisuutta muun muassa New York Timesin ja CNN:in välityksellä. Lajin helppous ja se että, jokainen harrastaja poikkeuksesta pystyi piilottamaan geokätkön lähiympäristöönsä tai johonkin mielenkiintoiseen kohteeseen, auttoi geokätköilyn leviämiseen lajina. Geokätköilyn ”kattojärjestö” Groundspeak Inc.

perustettiin vuoden 2000 lopussa ja on pysynyt suurimpana geokätköily sivustona. (The History of geocaching, Geocaching 2017.)

Eurooppaan laji rantautui kesäkuussa 2000 ja Suomeen piilotettiin ensimmäinen geokätkö 30. syyskuuta 2000. Ensimmäinen kätkö oli nimeltään "Sun Gear" piilotti Keravalle kätköilijänimimerkki "kalle" (nykyään "Kalle Reunanen") ja se oli 95. geokätkö joka listattiin geocaching.comin listoille, eli Suomessa oltiin liikkeellä aivan harrastuksen alkua ajoista lähtien. "Sun Gear" on edelleenkin toiminnassa oleva geokätkö ja sen on hakenut 30.10.2017 mennessä 2 605 eri geokätköilijänimimerkkiä. Helsingin Sanomissa geokätköily mainittiin ensimmäisen kerran vuonna 2002, jonka jälkeen harrastus on saanut huomiota valtamedioissa. (Geokätköt.fi 2017; Sun Gear, Geocaching 2017.)

6 GEOKÄTKÖILYKERHON SUUNNITTELU

Työn ohella pystyin kätevästi toteuttamaan opinnäytetyöni geokätköilykerhon Vuorelan kirkolla. Ajatuksena oli järjestää kerho projektimuotoisena. Tavoitteena geokätköilykerholle oli tuoda geokätköilyä enemmän julki nuorille ja samalla innostaa heitä liikkumaan ulkona. Myös seurakunnan toimintaan osallistaminen oli yhtenä päätavoitteena. Paikkana Vuorelan kirkko oli hyvä, koska eteläisen Siilinjärven alueella ei sillä hetkellä ollut ulkoiluun ja luontoon painottuvaa kerhoa, partiota lukuun ottamatta. Geokätköilykerho opinnäytetyönä sai ideansa jo opiskeluissa keväällä 2016. Pohdin, että miten voisin yhdistää geokätköilyn seurakunnan toimintaan kätevästi. Tuolloin tiesin jo, että minulla olisi tulossa syksyllä 2016 neljän kuukauden viransijaisuus Siilinjärven seurakunnassa. Ehdotin esimiehelleni Siilinjärven seurakunnassa, että onnistuisiko geokätköilykerhon pitäminen syksyllä. Mitään estettä asiasta ei tullut, vaan esimieheni oli innostunut asiasta.

Ennen varsinaista geokätköilykerhon suunnittelua, tein kesän ja alkusyksyn aikana muutamalle leirille sekä seurakunnan virkistyspäivälle geokätköilyradan Ruokoniemen leirikeskuksen ympäristöön ja samalla pidin aina pienen informatiivisen esityksen geokätköilystä ennen varsinaista geokätköilyä. Sain hyviä kommentteja radasta, etenkin virkistyspäivänä, jossa se onnistui vallan mainiosti. Palautetta ja esitystä pystyin käyttämään avuksi myös geokätköilykerhon suunnittelussa.

Ikäryhmäksi valitsin 4.-6.-luokkalaiset nuoret ja kerhon maksimimääräksi 15 henkilöä, minkä koin vielä sen kokoisena joukkona, että pystyin sitä järkevästi hallitsemaan. Kerhoa mainostettiin Siilinjärven seurakunnan internetsivuilla syyskuun 2016 alussa muiden kerhojen joukossa, enkä nähnyt tarpeelliseksi mainostaa sitä muulla lailla, sillä varsin nopeasti kerhoon oli jo ilmoittautunut yli 10 henkilöä, mikä oli jo sopiva kerhon koko. Kerholaisia oli ensimmäiseen kertaan mennessä ilmoittautunut 12 kappaletta (4 tyttöä ja 8 poikaa), joista yksi poika perui

ennen kerhon alkamista tulonsa. Kerhoon tuli ”jälki-ilmoittautuneina” vielä 4 poikaa lisää, joten kerhossa edes yhden kerran käyneiden eri kerholaisten kokonaismäärä oli 15 kerholaista.

Kerhon oli yhdistelmä projektia ja harrastuskerhoa. Projektimuotoisuuden näkökulma tulee esiin kerhon pituudessa ja siinä että kerholla oli tavoite, että jokainen tietää kerhon jälkeen hieman enemmän geokätköilystä. Harrastuskerhon näkökulma tulee kerhon erityisestä aiheesta, eli geokätköilystä. (Pietilä 1997, 172-173.) Projektimuotoisuuden kannalle päädyin myös vuodenajan perusteella. Talvi lähestyi koko ajan ja omasta mielestäni geokätköily on parhainta, kun maastossa ei ole lunta, koska lumi estää tiettyjen kätköjen hakemisen kokonaan.

Kerhon suunnittelussa pidin tärkeänä, että kerhokerrat olisivat rungoltaan samanlaisia tai melko samanlaisia keskenään. Näin saatiin kerholaisille tunne jatkuvuudesta. Joka kerhokerta alkoi kuulumiskierroksella, jossa kyselin, miten heidän viikkonsa oli mennyt. Yritin myös sisällyttää mukaan jonkun leikin. Leikki toimi lämmittelevänä toimintana ennen ulkona seikkailua ja samalla tuki kerhon rakennetta.

Kokonaisuutena kerho kesti 5 kertaa, kerran viikossa torstai-iltaisina klo 17-19. Kerhon ensimmäinen kerta oli 22.9.2016 ja viimeinen kerta oli 27.10.2016. Välissä oli viikon syysloma, 17.-21.10., jolloin kerhoa ei pidetty. Kerhon kokoontumispaikkana toimi Vuorelan kirkon ryhmähuone, jossa kerhokerran aluksi kokoonnuttiin ja lopuksi pidettiin hartaus.

Kerhoa varten tein myös Vuorelan kirkolle uuden geokätkön. Tiesin että siinä on aikaisemmin ollut, mutta se oltiin useamman kerran oletettavasti ”jästetty” eli muiden kuin geokätköilijöiden toimesta tuhottu. Otin kuitenkin tietoisesti riskin ja tein siihen ”Vuorelan kirkko”-nimisen (GC6T889) micro-kokoisen geokätkön, joka oli kiinnitetty kirkon ilmoitustauluun magneettisesti. Geokätkö oli paikallaan aina kesäkuuhun 2017 asti, kunnes en valitettavasti enää kyennyt siitä pitämään huolta ja se poistettiin tarkistajan toimesta. (Vuorelan kirkko, Geocaching 2017.)

Ennen ensimmäistä kerhokertaa minulle soitti erään lapsen vanhempi. Hän halusi kertoa, että lapsella oli tarkkaavaisuushäiriö-diagnoosi ja välillä hänellä voi ohjeiden kuunteleminen olla vaikeaa. Vanhempi kysyi, että onko lapsen kuitenkin mahdollista tulla ja osallistua kerhoon. Mielestäni tässä ei ollut mitään ongelmaa, koska geokätköily harrastuksena saattaisi olla juuri toimiva hänelle ja teimme myös paljon käytännön tehtäviä, joten kerho ei pelkästään olisi ohjeiden kuuntelua. Vakuuttelin myös, että ulkona olemisella saisi hyvin purettua energiaa, mikä osoittautuikin lopulta oikein toimivaksi tämän kerholaisen kohdalla.

Hartaudet ja niiden aiheet keksin aina itse (LIITE 2). Apuna hartauksissa toki käytin Raamatua ja sen eri kertomuksia. Kerhon pitämisen aikaan oli syksy, joten hartaudet kumpusivat syksyisistä aiheista, kuten sadonkorjuusta, luonnosta ja siellä liikkumisesta, hiljaisuudesta ja rauhoittumisesta sekä ihmisen paikasta Jumalan luomassa maailmassa. Hartauksissa käytin Raamatun tarinoina muun muassa Elian ja Jumalan kohtaamista (1. Kun. 19:11-13.), luomiskertomusta (1. Moos. 1:1-31.) sekä Psalmien kirjaa (Ps. 139:13-14.). Hartauksien apuna käytin kynttilää symboloimassa Jumalan läsnäoloa ja Pyhää Henkeä. Kynttilä myös symboloi valon voittoa pimeydestä ja lämpöä sekä yhteyttä (Sakasti 2017.)

7 GEOKÄTKÖILYKERHON TOTEUTUS

Kerhokerrat olivat torstaisin 22.9., 29.9., 6.10., 13.10. ja 27.10. klo 17-19. Kerhokerran aluksi koonnuttiin Vuorelan kirkon alakertaan ryhmähuoneeseen, jossa pidettiin nimenhuuto ja kerrettiin mitä kullakin kerhokerralla tulisimme tekemään. Osallistujia oli kerrasta riippuen seuraavanlaisesti: 8 (22.9.), 10 (29.9.), 11 (6.10.), 12 (13.10.) ja 11 (27.10.). Kerholaisten ylärajaksi olin määritellyt 15, koska sen kokoista joukkoa olisi vielä itsestään helppo pitää hallinnassa. Sain mukaan kerhon pitämiseen kerhonohjaaja- ja isoskoulutuksessa olevan nuoren, Janin. Jani oli edellisenä kesänä käynyt Siilinjärven seurakunnan rippikoulun ja halusi osallistua seurakunnan toimintaan. Janin kanssa tapasimmekin ennen ensimmäistä kerhokertaa ja annoin hänen vastuulle pelien ja leikkien keksimisen ja vetämisen.

Kerholaisten innokkuuteen paljon vaikutti myös se, että tuona syksynä puhelimiin ladattava Niantic-peliyhtiön kehittämä Pokémon Go-mobiilipeli oli juuri tullut ja oli suosionsa huipulla. Geokätköilyssä ja Pokémon Go:ssa käytetään paljon hyödyksi samoja tekniikkoja, kuten GPS-paikanninjärjestelmää. (Niantic 2016.)

7.1 Ensimmäinen kerhokerta 22.9.

Ensimmäisen kerhokerran teema oli tutustuttaa kerholaiset geokätköilyyn. Kerhokertaa varten olin rakentanut Vuorelan kirkon pihalle ja sitä ympäröivälle metsäalueelle geokätköilyradan joka muistutti paljon sitä minkä olin rakentanut Ruokoniemen leirikeskukseen. Radan tarkoituksena oli havainnollistaa geokätköjen etsimistä, silloin kun ollaan päästy niin lähelle, ettei GPS-laitteesta enää ole hyötyä. Aivan kerhokerran aluksi kävimme nimi- ja kuulumiskierroksen ja tiedustelin, kuinka moni oli joskus geokätköillyt. Suurin osa vastasi, että oli käynyt hakemassa yhden tai useamman geokätkön. Eräät sisarukset olivat myös ihan aktiivisia geokätköilijöitä. Kerroin aluksi kerholaisille geokätköilyn periaatteista, esittelin GPS-laitteen toimintaa ja pelasimme peliä, jossa piti etsiä huoneesta kirjaimia. Näistä kirjaimista muodostui

sana ”koordinaatti” ja tämän jälkeen kerroin koordinaateista. Olin tälle kerralle ottanut mukaan oman GPS-laitteeni (Garmin eTrex H), joka on yksinkertainen ja helppo aloittelijan GPS-laite. Se oli myös itselleni tutuin laite, joten sillä oli helppo näyttää lapsille esimerkkiä. Tilasin myös Siilinjärven seurakunnalle kaksi GPS-laitetta (Garmin eTrex Touch 25), jotka olivat omaani verrattuna uudempia. Niissä muun muassa oli värinäyttö ja kosketusnäyttö. Verkko-kaupan kohtuullisen hitaasta toimituksesta johtuen ne eivät saapuneet vielä ensimmäiselle kerralle vaan vasta toiselle.

Seuraavaksi lähdimme pihalle. Kerholaiset jaettiin pareihin ja kolmen hengen ryhmiin. Neuvoin jokaiselle parille vihjeen ensimmäiselle kätkölle ja päästin heidät itsenäisesti etsimään. Tämä ei tuottanut ongelmia koska kerholaisissa oli jo erittäin päteviä geokätköilijöitä. Geokätköilyradan jälkeen kokoonnuimme ryhmähuoneeseen ja pidin hartauden hiljaisuudesta.

7.2 Toinen kerhokerta 29.9.

Toinen kerhokerta sisälsi tutustumista niin eri geokätkökokoihin ja maasto- sekä vaikeusasteisiin kuin myös eri geokätkötyyppeihin tutustumista, sillä ne ovat geokätköilyssä tärkeässä osassa. Kuulumiskierroksen jälkeen istuimme ryhmähuoneeseen, jonne olin ottanut esimerkiksi erilaisia ja erikokoisia rasioita, joiden avulla pystyi havainnollistamaan hyvin, minkälaisia geokätköjä on olemassa. Eri geokätkötyypeistä muistelimme ensimmäisen kerhokerran rasiirataa, joka oli tyypiltään lähellä multikätköjä ja tutustuimme keskustellen mysteerikätköihin. Valitettavasti alueella ei ollut lähellä sellaista mysteerikätköä jonka olisi voinut hakea ryhmänä kerhon suomissa aikaraameissa. Tutustuimme myös nopeasti uusiin GPS-laitteisiin, jotka ehditvät tulla tälle kerralle mukaan. GPS-laitteita käytimme kätkölle siirtyessä, niin että laitoin kätkön koordinaatit niihin valmiiksi ja kerholaiset saivat niitä seurata. Yksi kerholainen käytti minun GPS-laitettani ja kahdella oli omat mukana.

Janin pitämän ulkoleikin jälkeen kävimme ensimmäistä kertaa etsimässä yhtenä ryhmänä virallisen geokätkön. Geokätkö oli nimeltään ”Rissalantien joulukuusifarmi” (GC6AJ5E) (Rissalantien joulukuusifarmi, Geocaching 2017). Tämä geokätkö on mukava aloittelijan geokätkö. Ei mitenkään vaikea, mutta kuitenkin pienen metsäalueen keskellä, ettei sitä aivan jokainen läheisen tien ohikulkija huomaa.

Geokätkölle siirtyessä piti ottaa huomioon ympäröivä liikenne ja pysytellä yhtenä ryhmänä. Matkalla geokätkölle osa kerholaisista pelaili Pokemon Go:ta, josta sain hyvän puheenaiheen koskien liikkumista ja ympäristön havainnointia. Liikkuminen urbaanissa ympäristössä vaatii muiden ympäristössä liikkuvien huomioon ottamisen. Nuoret tämän tiesivätkin jo kohtuullisen hyvin, mutta koin että asian puheeksi ottaminen oli tärkeää. Kätkö löytyi nopeasti ja pääsimme paluumatkalle. Vuorelan kirkolle takaisin päästyämme, pidin hartauden luonnon arvostamisesta sekä siitä mikä meidän tehtävämme on tällä maapallolla.

7.3 Kolmas kerhokerta 6.10.

Kolmannella kerhokerran tarkoituksena oli tutustua siihen missä päin geokätköjä on niin kotipaikkakunnalla, Suomessa kuin maailmassa. Kerho aloitettiin kuulumiskierroksella, missä kyseltiin syyslomasuunnitelmia. Kuulumiskierroksen jälkeen käytiin tietokoneen, datatykin avulla ja geocaching.comin karttapalvelun avulla eri alueiden geokätköjä (Kartta, Geocaching 2017). Kerholaiset halusivat nähdä, kuinka paljon geokätköjä on heidän omilla kotialueillaan ja katsoimme myös miltä geokätkötilanne näyttää ympäri maailmaa.

Tämän jälkeen siirryimme pihalle, jossa kerhoavustajani Jani leikitti lapsia eri hippaleikkien muodossa. Leikkien jälkeen lähdimme etsimään kätköä nimeltä ”FIN Highway 5 – Siilinhovi” (GC2KFR3) (FIN Highway 5 – Siilinhovi, Geocaching 2017). Kyseinen geokätkö sijaitsee Vuorelan kirkolta pohjoiseen noin 500 metrin päässä. Edellisen kerran kätköön verrattuna tämä kätkö on hieman urbaanimpi eli se sijaitsee paikallisen huoltoaseman yhteydessä. Kätkölle

siirtyessämme piti ottaa taas huomioon ympäröivä liikenne, etenkin huoltoaseman läheisyydessä. Geokätkö löytyi taas varsin nopeasti ja lähdimme takaisin päin kohti Vuorelan kirkkoa. Kirkolle takaisin päästyämme, pidettiin keskusteleva hartaus Jumalan meille antamista syksyn antimista, joita luonnosta voi löytää.

7.4 Neljäs kerhokerta 13.10.

Neljäs kerhokerta oli viimeinen kerta ennen syyslomaa mikä kesti 17.-21.10. Tällä kerhokerralla tutustuimme vaikeisiin geokätköihin. Aluksi vietimme taas kuulumiskierroksen ryhmähuoneessa. Kuulumiskierroksen jälkeen esittelin eri tyyllisiä naamiointitapoja piilottaa geokätkö. Toin mukana muun muassa sieneksi ja kiveksi naamioidut geokätkörasiat sekä nanokokoisen geokätkön. Mietimme myös, mitkä paikat voisivat olla vaikeimmat saavuttaa. Kerholaisilta tuli hyvin kommenttia ja kysymyksiä, kuten muun muassa, että onko avaruudessa geokätköä?

Tämän jälkeen lähdimme pihalle ja pihalla Jani veti kerholaisille kilpailun. Kilpailu oli parikilpailu, jossa parien piti kerätä mahdollisimman monta erilaista lehteä mitä luonnosta löytyi. Voittajatiimi keräsi 32 eri kasvin lehteä ja voittajat palkittiin pienellä suklaapatukalla. Kilpailun jälkeen kerholaiset jaettiin ryhmiin ja he pääsivät etsimään etukäteen piilotettuja nanokokoisia sekä naamioituja geokätköjä kirkon ympäristöstä. Kun ne oli löydetty, etsittiin vielä "Vuorelan kirkko"-geokätkö (GC6T889), jonka olin itse piilottanut (Vuorelan kirkko, Geocaching 2017). Etsintöjen ja geokätköjen löytämisen jälkeen kokoonnuimme taas ryhmähuoneeseen, jossa pidin hartauden luonnon erilaisista väreistä ja Jumalan huolenpidosta.

7.5 Viides kerhokerta 27.10.

Viides ja viimeinen kerhokerta pidettiin lokakuun viimeisellä viikolla syysloman jälkeen. Alkuun kuulumiskierroksella kävimme läpi, miten meni loma. Kerholaiset kertoivat mitä tekivät

ja missä päin kävivät lomalla. Kun kysyin, oliko joku käynyt lomalla hakemassa geokätköjä, vastasi muutama, että oli käynyt, osa itsestään ja osa vanhemman, isosiskon tai -veljen kanssa.

Tämän jälkeen aloimme heti tekemään geokätköjä. Jokainen kerholainen sai materiaalit oman perusgeokätkön tekemiseen. Geokätkön pohjana toimi pieni pakastusrasia, naamiointiin oli naamiointiteippiä ja naamiointivärejä sekä ilmastointiteippiä. Jokainen sai myös geokätkön sisälle minigrip-pussin ja jokainen teki myös pienen logikirjan. Meidän oli tarkoitus mennä läheiseen metsikköön katsomaan millaisiin paikkoihin mahdollisesti geokätkön voi piilottaa, mutta edellisenä päivänä oli satanut reilusti lunta. Myöskin vain yhdellä kerholaisella oli oma taskulamppu mukana, vaikka edellisellä kerralla oli mainittu, että kerholaiset muistaisivat ottaa taskulamput mukaan. Taskulamppu oli tarpeellinen, kun ilta alkoi pimentyä jo kerhon alkupuolilla ja kerhon päätyttyä oli jo aivan pimeää.

Toki tämä ”moka” kaatui ihan ansaitusti minun harteilleni, koska en ollut laittanut muistutusviestiä kerholaisille ja edellisestä kerrasta oli kuitenkin jo kaksi viikkoa. Lopulta se, ettei pihalle päästy, ei haitannut ollenkaan koska geokätköjen teossa kesti yllättävän kauan aikaa. Geokätköjen tekemisen jälkeen, juttelimme että minne kerholaiset aikovat piilottaa kätkön ja monella oli jo tiedossa hyvä paikka kotoa. Kerhokerran loppupuolella keräsin vielä kirjallisen palautteen koko kerhosta ja pidimme yhteisen loppuhartauden aiheesta ”Sinä olet ihme”.

8 KERHON PALAUTE

Keräsin kerholaisilta palautteen viimeisellä kerhokerralla kirjallisella palautelomakkeella (LIITE 3). Kerholaiset saivat vastata anonyymisti, jotta halutessaan saivat kirjoittaa mitä mieltä todellisuudessa olivat. Lomakkeessa kysyin seuraavia kysymyksiä:

1. Mikä oli kerhossa parasta?
2. Mikä oli kerhossa kehnointa?
3. Jos vastaavanlainen kerho järjestettäisiin uudelleen, mistä haluaisit oppia lisää?
4. Aiotko tulevaisuudessa etsiä lisää geokätköjä?

Palautteen antoi kaiken kaikkiaan 11 kerholaista. Kerholaiset antoivat pääasiassa positiivista palautetta. Palautteen vastaukset olivat pääsääntöisesti melko lyhyitä, yhden sanan vastauksia, mutta pidempiäkin pohdintoja löytyi.

Ensimmäiseen kysymykseen, "Mikä oli kerhossa parasta?", vastauksina tuli muun muassa seuraavia vastauksia:

- "Se kun etsittiin geokätköjä"
- "geokätköily"
- "Kaikki"
- "Geokätköjen etsiminen ofc!!"
- "Ulkoilu"

Vastauksista pystyy päättelemään miksi kerhoon haluttiin tulla. Geokätköily harrastuksena ja pelinä selkeästi kiinnosti kerhoon osallistuneita nuoria. Myös ulkona olo sääoloista riippumatta koettiin positiivisena, mikä ei välttämättä enää ole enää niin itsestään selvää.

Toisen kysymyksen, "Mikä oli kerhossa kehnointa?", vastaukset olivat muun muassa seuraavia:

"Rukoilu"

"Ei mikään"

"Pelit ofc!!"

"Puhuminen, Käveleminen!"

"en nyt tiä"

Oli positiivista kuulla, että suurimmalle osalle kerhossa ei löytynyt mitään negatiivista. Hyvää oli myös se, että negatiivista palautetta kuitenkin tuli edes jonkun verran. Sitä refleктоimalla kerhoa voidaan parantaa tulevaisuutta ajatellen.

Kolmantena kysymyksenä kysyin mitä voisi kerhoon tuoda lisää ja mistä kerholaiset haluaisivat oppia lisää, jos kerho järjestettäisiin uudelleen. Tämä kysymys oli itselleni kysymyksistä yksi tärkeimmistä, koska vastauksien perusteella pystyy muokkaamaan seuraavia geokätköilyyn liittyviä kerhoja. Kerholaiset vastasivat seuraavanlaisesti:

"Koodeista"

"geo kätköilyä"

"erin laisista kätköistä"

"Enemmän kätköistä"

"Vaihtoesineistä"

"Haluaisin ehkä oppia muunlaisista kätköistä kuin multi, mysteeri ja vaikeista kätköistä enemmän."

"En mittään"

Hyviä vastauksia tuli kaikilta. Vastauksista selkeästi näkee, että geokätköily kiinnostaa kerhoon osallistuneita. Näiden pohjalta voidaan päätellä myös, että jatkossa pitää kertoa geokätköistä vielä enemmän.

Viimeinen kysymys, "Aiotko tulevaisuudessa etsiä lisää geokätköjä?", oli edellisen kanssa yksi tärkeimmistä kysymyksistä, koska kerhon yhtenä tavoitteena oli tuoda geokätköilyä esille varhaisnuorille. Sain seuraavia vastauksia:

"Juu"

"Paljon!"

"joo"

"Kyllä"

"Joo ofc!!!"

"Ehkäpä, varmaan enemmän Pokemoneja, koska neon parhaita"

"kyllä!!!!!!!!!!"

"en tiedä"

"ehkä"

"joo :)"

Kuten voi huomata, kerhoon osallistuneille nuorille jäi kerhosta pieni geokätköilyn "kipinä". Oli hieno huomata, kuinka moni lopulta innostui geokätköilystä kerhon perusteella, vaikka kerhossa oli myös niitä, jotka olivat aikaisemmin geokätköilyä harrastaneet.

Sain myös suullista palautetta eräältä äidiltä, joka oli tullut lastaan hakemaan kerhon päätteeksi. Äiti kertoi, että tämä geokätköilykerho oli erittäin hyvä ja toivoi että jatkossakin järjestetään vastaavia. Hän oli myös hieman harmissaan siitä, että kerho loppui niin pian syysloman jälkeen, mutta ymmärsi kyllä talven tulon tuomat haasteet geokätköilyssä.

9 POHDINTA

Opinnäytetyöni tarkoituksena oli suunnitella ja toteuttaa Siilinjärven seurakunnalle geokätköilyyn painottuva kerho. Kehittämistehtäviä tälle opinnäytetyölleni oli kolme. Ensimmäinen kehittämistehtävä oli varhaisnuorten saaminen mukaan Siilinjärven seurakunnan toimintaan. Toinen kehittämistehtävä oli toimivan kerhon rakentaminen.

Jos miettii opinnäytetyön ja geokätköilykerhon onnistumista kehittämistehtävien kautta, voi sanoa niiden osaksi onnistuneen, osaksi epäonnistuneen. Ensimmäisen kehittämistehtävän kautta arvioiminen osoittaa sen, että geokätköilykerho veti lisää uusia varhaisnuoria mukaan toimintaan. Siilinjärven seurakunta sai kerhovalikoimaansa uuden kerhon, mikä oli osaltaan erilainen kuin muut kerhot. Toki kerholaisten määrä ei ollut mikään päätähuimaava, mutta joka tapauksessa olin siihen hyvin tyytyväinen.

Toisen kehittämistehtävän eli toimivan kerhon rakentaminen onnistui osittain. Kerho oli suunnitelmissa ja ajatuksen tasolla koko kesän 2016 aikana, mutta toteutussuunnitelman esittämisen jälkeen syyskuun 2016 puolivälin aikoihin, ei kerhon alkuun ollut enää kuin vajaa kaksi viikkoa. Tuli siis vähän kiire. Sain kuitenkin aina kerhokertaa edeltävänä viikkona tehtyä kerhokerran valmiiksi. Kerhon kokonaisuutena kyllä lasken onnistumisen puolelle, vaikka vaikeuksia oli välillä muuttaa geokätköilyn ideoita käytännöksi. Lopullisen geokätkökerho-suunnitelman (LIITE 1) lopputulos, jäi siis melko pintapuoliseksi ja sen pohjalta, jos aikoo kerhoa pitää, täytyy kerhon pitäjällä olla aikaisempaa kokemusta geokätköilystä. Ehkä tässä kerhossa oli osaksi rutiinia mukana, sillä minulla kuitenkin kerhonpitäjän kokemusta oli melko paljon omasta nuoruudestani. Tätä rutiinia en välttämättä saanut sanoitettua suunnitelmaan, mutta kuitenkin kerhon pidossa se tuli esille.

Mainostaminen onnistui lyhyeen varoitusaikaan nähden todella hyvin. Kerhossa oli juuri sopivasti kerholaisia, eikä missään vaiheessa tuntunut, että siellä olisi minulle liikaa tai liian vähän. Alle 15 hengen ryhmä on myös hyvä, että pystyy selittämään yksityiskohtaiset asiat paljon paremmin, eikä esimerkiksi muuhun keskittymistä tapahdu. Vuorelan alueella on paljon lapsia ja nuoria, joten siellä kerholle oli tarvetta.

Olin tyytyväinen geokätköilykerhoon osallistuvien lasten asenteesta, koska he tekivät kerhon pidosta helppoa ja miellyttävää. Kerholaisten kohdalla en juurikaan törmännyt vaikeuksiin, koska he yleensä kuuntelivat minun antamiani ohjeita. Välillä meinasi heillä mielenkiinto karata Pokémon GO-pelin pariin, mutta kun sovittiin aika, milloin sitä saa ja voi pelata kerhon puitteissa, ei siitäkään isompaa ongelmaa tullut. Kerhoapulainen Jani toimi myös hyvin ja keksi aina hyvät leikit, mitä leikkiä kerholaisten kanssa.

Olen kiitollinen myös Siilinjärven seurakunnalle, työelämäohjaajalleni, Sauli Paavilaiselle sekä nuorisotyön tiimille, että geokätköilykerhon pitäminen onnistui niin kivuttomasti ja nopealla aikataululla, kun aloitin työpätkän Siilinjärven seurakunnassa. Materiaalien ja välineiden, kuten GPS-laitteiden hankkiminen onnistui mutkattomasti. Tilavarauksien kanssa olisi voinut tulla ongelmia, mutta sekin saatiin hoidettua erittäin mutkattomasti ja vaivattomasti.

Omaan osuuteeni olen kohtuullisen tyytyväinen, mutta moitteita ja oppia pitää ottaa aikatauluttamisesta, sekä kerhon että opinnäytetyön kirjoittamisen suhteen. Yritin tehdä itsestäni kerholaisille turvallisen aikuisen, jolle tarvittaessa voi tulla kertomaan, jos joku asia oli huonosti. Lopulta omasta mielestä tärkein tuli kerhossa, eli kerholaisten kohtaaminen yksilöinä ja mukavan yhteisen toiminnan tekeminen ryhmänä.

LÄHTEET:

Aloitussivu. Geocaching 2017. Www-dokumentti. Saatavissa: <https://www.geocaching.com/play/search> Viitattu: 28.11.2017.

Bowles, S. & Telemäki. M. 2001. Seikkailukasvatuksen teoria ja käytäntö. Osa 1. Kajaani: Kajaanin opettajankoulutusyksikkö.

Cavén, S. 1995. Seikkailun historiaa. Teoksessa T. Aaltonen (toim.) Seikkailuohjaajan käsikirja. Helsinki: Lasten keskus Oy, 6-9.

Elomaa, R. 1997. Seurakunnan lapsi-, varhaisnuoriso- ja nuorisotyön toiminnallinen rakenne. Teoksessa L. Luukkonen (toim.) Nollasta neljään toista. Käsikirja seurakuntien lapsi- ja varhaisnuorisotyöhön. Helsinki: LK-Kirjat/Lasten keskus, 108-113.

FIN Highway 5 – Siilinhovi (GC2KFR3). Geocaching 2017. Www-dokumentti. Saatavissa: https://www.geocaching.com/geocache/GC2KFR3_fin-highway-5-siilinhovi Viitattu: 23.11.2017.

Geokätköilykö vaarallinen harrastus? 61° 23° Tampere-blogi 2014. Www-dokumentti. Saatavilla: https://www.6123 tampere.com/2014/06/18/geokatkoilyko-vaarallinen-harrastus/?doing_wp_cron=1511620967.1173689365386962890625 Viitattu: 25.11.2017.

Geokätköilyn perusteet. Geocaching 2017. Www-dokumentti. Saatavissa: <https://www.geocaching.com/guide/> Viitattu: 26.11.2017.

Geokätkötyypit. Geocaching 2017. Www-dokumentti. Saatavissa: https://www.geocaching.com/about/cache_types.aspx Viitattu: 17.11.2017.

Harrastustarjotin. Siilinjärven seurakunta 2017. Www-dokumentti Saatavissa: <https://www.siilinjarseurakunta.fi/423-harrastustarjotin> Viitattu: 29.10.2017.

Heinonen, O. 1995. Löytöretki seikkailuun. Teoksessa T. Aaltonen (toim.) Seikkailuohjaajan käsikirja. Helsinki: Lasten keskus Oy, 10-15.

Historia. Geokätköily-opas. Geokätköt.fi. 2017. Www-dokumentti. Saatavissa: <https://xn--geoktkt-8wa8n.fi/opas/historia/> Viitattu: 30.10.2017.

Häkkinen, S. 2015. Mahdollisuus ja Vastuu- 10-14-vuotiaat seurakunnassa. Puheenvuoro Mikä Ikä-seminaarissa 24.7.2015 Partaharjulla. Pdf-dokumentti. Saatavissa: [http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/69D71D2547E22840C2257E8C0055215A/\\$FILE/SeppoHakkinen.pdf](http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/69D71D2547E22840C2257E8C0055215A/$FILE/SeppoHakkinen.pdf) Viitattu: 28.11.2017.

Jolkkonen, J. 2015. Avaussanat Mikä Ikä-seminaarissa Partaharjulla 24.7.2015. Pdf-dokumentti. Saatavissa: [http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/69D71D2547E22840C2257E8C0055215A/\\$FILE/JariJolkkonen-avaussanat.pdf](http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/69D71D2547E22840C2257E8C0055215A/$FILE/JariJolkkonen-avaussanat.pdf) Viitattu: 28.11.2017.

Karppinen, S. 2007. Elämyksestä kokemukseen ja oppimiseen. Teoksessa S. Karppinen & T. Latomaa (toim.) Seikkaillen elämyksiä. Seikkailukasvatuksen teoriaa ja sovelluksia. Rovaniemi: Lapin yliopistokustannus, 75-98.

Karppinen, S. & Latomaa T. 2015. Seikkaillen elämyksiä III. Suomalainen seikkailupedagogiikka. Vantaa: Lapin yliopistokustannus.

Kartta. Geocaching 2017. Www-dokumentti. Saatavissa: <https://www.geocaching.com/map/?ll=62.984493,27.705084#?ll=62.984493,27.705084&z=14> Viitattu: 23.11.2017.

Keitä vapaaehtoiset ovat? Geocaching 2017. Www-dokumentti. Saatavissa: <https://www.geocaching.com/volunteers/> Viitattu: 18.11.2017.

Kynttilöiden käyttö jumalanpalveluksissa. Sakasti. Suomen evankelis-luterilainen kirkko 2017. Internet-sivu. Saatavissa: <http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/sp?open&cid=Content48AA6B> Luettu: 26.11.2017.

Lestijärvellä hukkuneen esajaa:n omaisten geokätkö-logimerkintä. Geocaching 2017. Www-dokumentti. Saatavilla: <https://www.geocaching.com/seek/log.aspx?LID=322826208> Viitattu: 25.11.2017.

Manninen-Riekkoniemi, A. & Parttimaa, R. 2010. Seikkailukasvatuksen menetelmiä kouluopetuksessa – alakoulun näkemys. Teoksessa T. Latomaa & S. Karppinen (toim.) Seikkaillen elämyksiä II. Elämyksen käsitehistoriaa ja käytäntöä. Rovaniemi: Lapin yliopistokustannus, 136-149.

Pietilä, H. 1997. Varhaisnuorisotyön erityispiirteitä. Teoksessa L. Luukkonen (toim.) Nollasta neljääntoista. Käsikirja seurakuntien lapsi- ja varhaisnuorisotyöhön. Helsinki: LK-Kirjat/Lasten keskus, 170-178.

Pokémon GO. Niantic, Inc. 2016. Www-dokumentti. Saatavissa: <https://www.pokemon.com/us/pokemon-video-games/pokemon-go/> Viitattu: 26.11.2017

Porvoo CacheCon 2017-tapahtuma (GC6QQN7). Geocaching 2017. Www-dokumentti. Saatavissa: https://www.geocaching.com/geocache/GC6QQN7_porvoo-cachecon-2017 Viitattu: 17.11.2017.

Rissalantien joulukuusifarmi-geokätkö (GC6AJ5E). Geocaching 2017. Www-dokumentti. Saatavissa: https://www.geocaching.com/geocache/GC6AJ5E_rissalantien-joulukuusifarmi Viitattu: 15.11.2017.

Sanasto. Geocaching 2017. Www-dokumentti. Saatavissa: <https://www.geocaching.com/about/glossary.aspx> Viitattu: 17.11.2017.

Selective availability. GPS.gov. National Coordination Office for Space-Based Positioning, Navigation and Timing. 2016. Www-dokumentti. Saatavissa englanniksi: <https://www.gps.gov/systems/gps/modernization/sa/> Viitattu: 30.10.2017.

Seurakunta tänään. Siilinjärven seurakunta 2017. Www-dokumentti. Saatavissa: <https://www.siilinjarvenseurakunta.fi/88-seurakunta-tanaan> Viitattu: 24.10.2017.

Siilinjärven kuntainfo. Siilinjärven kunta 2017. Www-dokumentti. Saatavissa: <http://www.siilinjarvi.fi/kunta/fi/kuntainfo/index.php> Viitattu: 24.10.2017.

Siilinjärven seurakunnan kerhonohjaajaksi. Siilinjärven seurakunta 2017. Www-dokumentti. Saatavissa: <https://www.siilinjarvenseurakunta.fi/57-kerhonohjaajaksi> Viitattu: 29.10.2017.

Sun Gear-geokätkö (GC72). Geocaching 2017. Www-dokumentti. Saatavissa: https://www.geocaching.com/geocache/GC72_sun-gear?guid=e4b162e8-2c0c-4a38-a180-d03eddb885d8 Viitattu: 30.10.2017.

Telemäki, M. 1998. Kurt Hahn ja elämyspedagogiikka. Teoksessa T. Lehtonen (toim.) Elämän seikkailu. Näkökulmia elämyksellisen ja kokemuksellisen oppimisen kysymyksiin Suomessa. Jyväskylä: Atena Kustannus Oy, 10-25.

The History of Geocaching. Geocaching 2017. Www-dokumentti. Saatavissa englanniksi: <https://www.geocaching.com/about/history.aspx> Viitattu: 17.11.2017.

Vuorelan kirkko-geokätkö (GC6T889). Geocaching 2017. Www-dokumentti. Saatavissa: https://www.geocaching.com/geocache/GC6T889_vuorelan-kirkko?guid=a4261255-a8b7-435d-92a1-0e90201d446f Viitattu: 15.11.2017.

Vähäsarja, S. 2013. Mies hukkuu Lestijärvellä kanootin kaaduttua. Kotimaa. Yle. 2013. Www-dokumentti. Saatavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-6661733> Viitattu: 25.11.2017.

Ylisenmyllyn uimaranta-geokätkö (GC567TE). Geocaching 2017. Www-dokumentti. Saatavissa: https://www.geocaching.com/geocache/GC567TE_ylisenmyllyn-uima-paikka?guid=ec2fb429-a309-4ffb-a929-71338d64a05d Viitattu: 25.11.2017.

Kerhon suunnitelma

Ensimmäinen kerhokerta 22.9.

Etukäteisvalmistelut:

Ulos - "Geokätköilyrata" eli 5-6 pistettä sisältävä kätkörata jossa jokaisessa kätkössä on vihje seuraavaan. Mielellään eri tyyllisiä piilotustapoja ja eri kokoisia kätköjä.

Sisälle – Paperille kirjoitettu sana "Koordinaatti" on leikattu palasiksi niin että joka palassa on yksi kirjain. Palaset piilotetaan ympäri huonetta missä kerho kokoontuu.

Tarvikkeet: joku geokätkö (pakasterasia on hyvä), GPS-laite

Toteutus:

Alkuun kuulumiskierros ja katsotaan ketkä ovat paikalla. Tämän jälkeen kerrotaan geokätköilystä. Tutustutaan GPS-laitteeseen. Tämän jälkeen etsitään "koordinaatti"-sana huoneesta ja yritetään ratkaista, mikä sana paloista muodostuu. Selitetään kerholaisille koordinaatisto ja mietitään missä sitä käytetään (GPS-laitteissa, joita löytyy melkein jokaiselta).

Tämän jälkeen lähdetään pihalle, leikitään mahdollisesti leikki, jonka jälkeen jaetaan ryhmä pareiksi/kolmen hengen ryhmiin. Tämän jälkeen geokätköilyrata, jonka jälkeen mennään sisälle ja pidetään hartaus.

Toinen kerhokerta 29.9.

Etukäteisvalmistelut:

Tutustu läheisiin geokätköihin ja valitse niistä sopiva jolle voi lähteä ryhmän kanssa. Mielellään helppo peruskätkö. Kätkön tulee olla löydettävänä ja paikallaan.

Tarvikkeet: GPS-laitteet, eri kokoisia ja erilaisia geokätköilyrasioita.

Toteutus:

Alkuun kuulumiskierros ja katsotaan ketkä ovat paikalla. Esitellään eri geokätkö-koot, -tyypit ja tutustutaan erilaisiin geokätkörasioihin, mitä mahdollisesti voi löytää geokätköillä. Tämän jälkeen siirrytään pihalle, jossa lämmittelevä leikki. Tämän jälkeen lähdetään etsimään geokätkö. Geokätkön etsimiseen ja sinne siirtymiseen kannattaa varata aikaa ainakin 45 minuuttia.

Geokätkön löytämisen jälkeen lähdetään takaisin ja pidetään hartaus.

Kolmas kerhokerta 6.10.

Etukäteisvalmistelut: Tutustu läheisiin geokätköihin ja valitse niistä sopiva jolle voi lähteä ryhmän kanssa. Mielellään helppo peruskätkö. Kätkön tulee olla löydettävänä ja paikallaan.

Tarvikkeet: Tietokone, dataprojektori, GPS-laite.

Toteutus:

Alkuun kuulumiskierros ja katsotaan ketkä ovat paikalla. Tutustutaan geocaching.comiin ja katsotaan missä päin maailmaa voi geokätköjä löytää. Katsotaan myös kerholaisten kotien läheisyydestä, onko siellä kätköjä?

Tutustumisen jälkeen lähdetään pihalle ja leikitään leikki. Leikin jälkeen lähdetään etsimään geokätkö. Geokätkölle siirtymisessä ja etsimisessä menee aikaa, joten siihen kannattaa varata sitä riittävästi. Geokätkön löytämisen jälkeen lähdetään takaisin ja pidetään hartaus kirkolla.

Neljäs kerhokerta 13.10.

Etukäteisvalmistelut:

Tutustu läheisiin geokätköihin ja valitse tällä kertaa vähän vaikeampi geokätkö, esimerkiksi joku mikro-kokoinen tai hyvin naamioitu geokätkö. Geokätkö kannattaa etsiä itse ensin, jotta tietää että se on löydettävissä. Jos ei sellaista löydy, tee itse kerhopaikan läheisyyteen yksi tai useampia.

Tarvikkeet: eri tyyllisesti naamioituja geokätköjä.

Toteutus:

Alkuun kuulumiskierros ja katsotaan ketkä ovat paikalla. Tutustutaan eri lailla naamioituihin, vaikeisiin geokätköihin. Pohditaan yhdessä mitä kaikkea voi käyttää geokätköjen tekemisessä ja piilottamisessa. Mietitään myös, minne niitä voi piilottaa.

Tämän jälkeen lähdetään pihalle. Pihalla aluksi lämmittelynä leikki tai peli. Tämän jälkeen etsitään vaikeampi geokätkö lähialueelta. Mitä vaikeampi geokätkö, sitä kauemmin kannattaa jättää aikaa etsimiselle. Lopuksi mennään sisälle ja pidetään hartaus.

Viides kerhokerta 27.10.

Etukäteisvalmistelut: Tee esimerkiksi geokätkö samoista materiaaleista, mitä kerholaiset käyttävät myös.

Tarvikkeet: pakasterasioita, naamiointivälineitä (kuten teippiä, tusseja, vihreitä ja ruskeita maaleja jne.), paperia, paperiniittejä, minigrip-pusseja.

Toteutus:

Alkuun kuulumiskierros ja katsotaan ketkä ovat paikalla. Esitellään itse tehty geokätkö ja annetaan kerholaisten itse tehdä vastaavanlaiset. Tähän kannattaa jättää aikaa, koska se voi venyä varsin pitkäksi. Kerholaiset tekevät ja naamioivat geokätkön sekä tekevät sinne sisälle logikirjan.

Tämän jälkeen lähdetään pihalle, jossa alkuun leikki. Sen jälkeen mennään esimerkiksi läheiseen metsään katsomaan, mihin mahdollisesti siellä voi geokätkön piilottaa. Tämän jälkeen palataan takaisin sisälle ja pidetään hartaus.

Kerhon hartaudet:

Ensimmäinen kerta 22.9.

Hartauden aihe: Hiljaisuus.

Tarvikkeet: Raamattu, kynttilä, kerholaiset istumaan ympyrään.

Alkuun sytytetään kynttilä ja luetaan Raamatusta 1. Kun. 19:11-12 eli kertomus, kun Jumala kulki profeetta Elia ohi, joka oli vuorilla. (Kannattaa alustaa kertomusta, selittämällä kuka on Elia ja mitä hän teki Raamatussa)

Pohdiskelua kerholaisten kanssa mitä hyvää on hiljaisuudesta? Ovatko kerholaiset joskus kokeneet hiljaisuuden hyväksi, joskus huonoksi? Onko hiljaisuudelle paikkansa nykyaikana?

Loppuun aiheeseen sopiva rukous.

Toinen kerta 29.9.

Hartauden aihe: Ihmisen tehtäviä maapallolla.

Tarvikkeet: Raamattu, kynttilä, kerholaiset istumaan ympyrään.

Alkuun sytytetään kynttilä ja luetaan Raamatusta luomiskertomus ja siitä etenkin kohtaa 1. Moos. 1: 26 jäädään yhdessä miettimään. Mitä ovat ihmisten velvollisuudet maapallolla? Sen jälkeen 1. Moos. 2: 15 eli ihmisen asettaminen viljelemään ja varjelemaan maata. Mietitään ja pohdiskellaan yhdessä että, mitä jokainen voisi tehdä, varjellakseen maata (roskien kerääminen, tavaroiden korjaaminen, kirpputorien suosiminen... jne.)

Loppuun aiheeseen sopiva rukous.

Kolmas kerta 6.10.

Hartauden aihe: Luonnon antimet.

Tarvikkeet: Raamattu, kynttilä, kerholaiset istumaan ympyrään.

Alkuun sytytetään kynttilä. Pohdiskellaan kerholaisten kanssa, että mitä kaikkea voidaan luonnosta löytää, mitä kaikkea siellä kasvaa, jota voi ihminen hyödyntää? Marjat ja sienet ruokana ja esimerkiksi yrtejä voi käyttää ruuan maustamisessa. Kuitenkin hyvä muistaa, että kaikki luonnosta löytyvä on ensin tunnistettava, ennen kuin sitä käyttää. Palataan hieman viime viikon hartauteen ja luetaan luomiskertomuksesta kohta 1. Moos. 1:29, jossa Jumala antaa ihmisille kasvit ja hedelmät syötäviksi.

Loppuun aiheeseen sopiva rukous.

Neljäs kerta 13.10.

Hartauden aihe: Luonnon värit, vuodenajat ja Jumalan huolenpito.

Tarvikkeet: Raamattu, kynttilä, kerholaiset istumaan ympyrään, eri värisiä lehtiä ulkoa.

Alkuun sytytetään tuttuun tapaan kynttilä ja mietitään mistä kaikkialta luonnosta voi löytää eri värejä? Keskustellaan myös luonnonajoista ja mietitään miten eri eläimet selviävät vuoden ympäri. Keskustellaan miten ihmiset ovat entisaikoina selvinneet ympäri vuoden luonnon armoilla. Loppuun luetaan Raamatusta Matt. 6: 26, joka on jae Jumalan huolenpidosta.

Loppuun aiheeseen sopiva rukous.

Viides kerta 27.10.

Hartauden aihe: Sinä olet ihme.

Tarvikkeet: Raamattu, kynttilä, kerholaiset istumaan ympyrään, peili.

Alkuun sytytetään kynttilä ja luetaan Raamatusta Ps. 139: 14. Sen jälkeen esitellään "taulu", jossa on maailman ihmeellisin asia. Tämä taulu on peili, josta kerholainen näkee oman naamansa. Jokainen kerholainen saa katsoa peiliin vuorotellen ja kun kaikki ovat katsoneet peiliin, keskustellaan ihmeistä ja todetaan että olemme jokainen Jumalan ihmeitä.

Loppuun rukous.

Palautelomake Geokätköilykerho

1. Mikä oli kerhossa parasta?

2. Mikä oli kerhossa kehnointa?

3. Jos vastaavanlainen kerho järjestettäisiin uudestaan, mistä haluaisit oppia lisää?

4. Aiotko tulevaisuudessa etsiä lisää geokätköjä?

